

18. 4. 2019

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

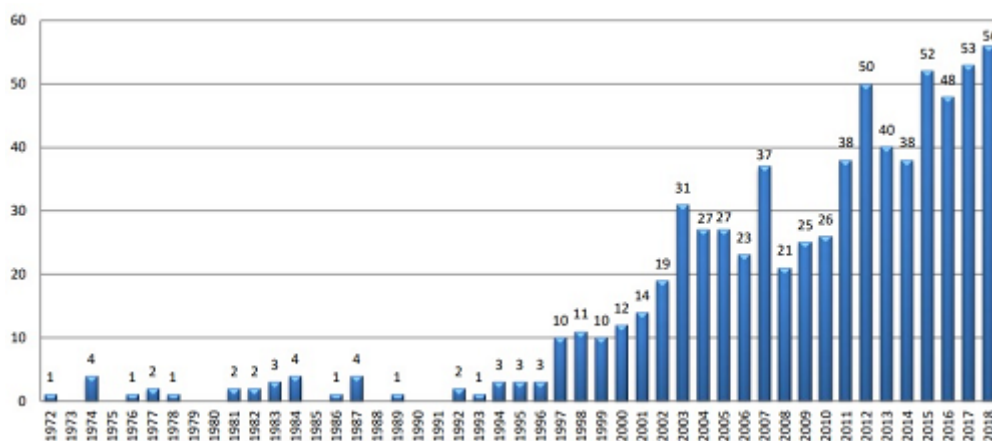
Investiční arbitráže v roce 2018: počet žalob dále roste

Mezinárodní středisko pro řešení sporů z investic (ICSID) v americkém Washingtonu zaznamenalo rekordní počet nových žalob zahraničních investorů na státy. V roce 2018 bylo registrováno 57 nových investičních arbitráží.

ICSID je mezinárodní arbitrážní instituce založená skupinou Světové banky v roce 1966 se sídlem v hlavním městě USA. Předmětem činnosti ICSID je poskytování institucionální rámce pro řešení mezinárodních investičních sporů mezi investory a státy prostřednictvím smířčího řízení a arbitráže. Statistiky sporů vyplývají z pravidelné zprávy vydávané sekretariátem ICSID (za rok 2018 je zpráva [zde](#)).

Významný pokles nových sporů v západoevropských a severoamerických státech

V současnosti ICSID registruje celkem 267 probíhajících řízení, což je více než dvojnásobek oproti roku 2010 (123). Je zde tedy jasně patrný vzrůstající trend. V roce 2018 bylo registrováno 56 nových investičních arbitráží, a navíc jeden spor bude řešen v rámci smířčího řízení. Jak je vidět v tabulce níže, jedná se o rekordní rok pro ICSID, tedy největší počet nových sporů za rok. Ve většině případů (ve dvou třetinách) je důvodem pro zahájení nových arbitráží tvrzené porušení dvoustranné dohody o podpoře a ochraně zahraničních investic.

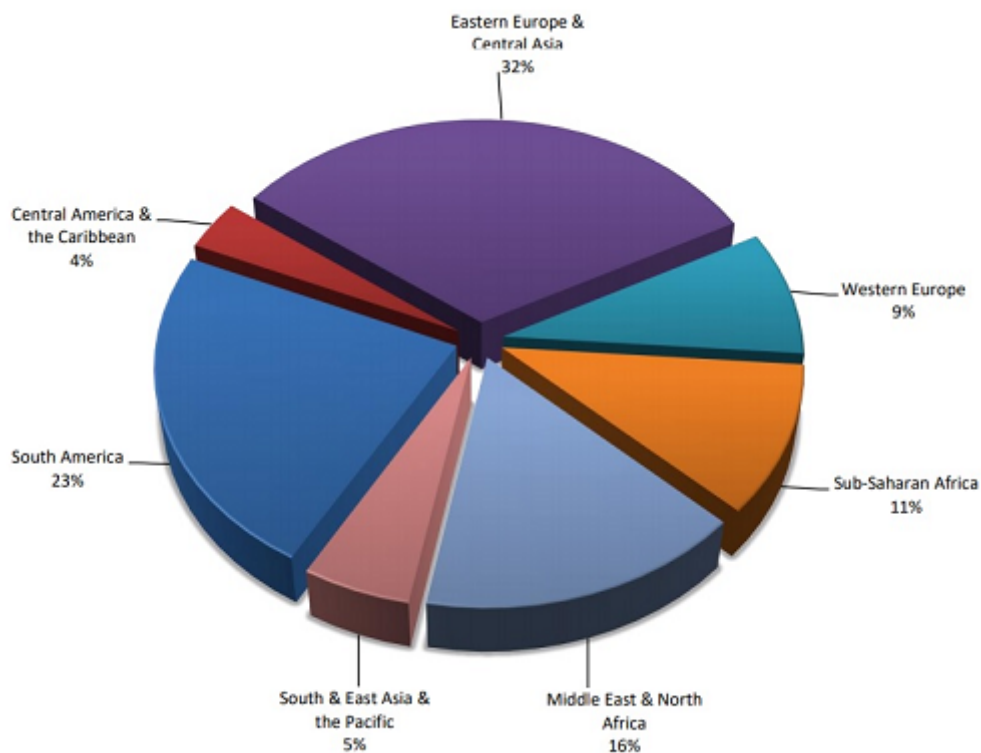

Tradičně mezi nejčastější účastníky řízení patří státy východní Evropy a Střední Asie, které se podílí na nově registrovaných sporech 40 %. Potvrzuje se tak dlouhodobější tendence v tomto regionu, ke které přispěly například i solární žaloby na Českou republiku.

Významně ovšem poklesl počet nových sporů proti státům Severní Ameriky a západní Evropy, a to z 21 % na 12 %, resp. ze 14 % na 4 %. Potvrdil se tak vývoj z předchozího roku ([zde](#) shrnutí za rok 2017), kdy se statistiky již vracely do původních kolejí.

Dlouhodobě totiž zahraniční investoři pocházející z rozvinutých západních zemí žalovali spíše rozvíjející se státy. To se nicméně v roce 2015 vychýlilo, a to například z důvodu žalob na západní

země (včetně Španělska a Itálie) ohledně podpory solárních elektráren ([zde](#) shrnutí za rok 2015). Tento trend potvrzuje také zvýšený podíl žalob na státy subsaharské Afriky v roce 2018, který vzrostl oproti roku 2017 ze 4 % na 19 %. Dlouhodobý stav se tedy zřejmě vrací zpět do „normálu“.

Úspěšnost žalob zahraničních investorů před ICSID

V arbitrážích, které byly ukončeny v roce 2018, měly žalující strany úspěch ve 25 % případů, tedy rozhodčí tribunály vyhověly zahraničnímu investorovi zcela nebo částečně v jedné čtvrtině sporů. Ve 25 % případů pak byla žaloba zamítnuta pro neopodstatněnost nebo odmítnuta pro nedostatek příslušnosti (pravomoci). Ve zbývajících 50 % případů bylo rozhodčí řízení ukončeno z jiných důvodů (například se strany dohodly mimosoudně).

Z hlediska úspěšnosti zahraničních investorů se v případě roku 2018 jedná o jistý pokles, protože úspěšnost investorů za celou historii ICSID je přibližně 30%. V roce 2017 byla úspěšnost dokonce 47 % a v roce 2016 to bylo 30 %. Obecně platí, že zhruba v polovině případů je řízení ukončeno z různých důvodů před samotným rozhodnutím ve věci.

Žaloby proti České republice

Česká republika se v celé své historii ocitla před ICSID celkem ve třech případech, z nichž dva spory již byly ukončeny. Obě kauzy, tedy případy britského investora A11Y a společnosti Phoenix Action, dopadly pro ČR vítězně.

V současnosti probíhá proti Česku u ICSID arbitráž zahájená společností Pawlowski AG and Project Sever s.r.o., která byla zahájena v květnu 2017. Podstatou je údajně protiprávně zmařený developerský projekt v Praze a investor se domáhá částky ve výši asi tři miliardy korun. Co se týče ostatních investičních arbitrází proti ČR, ty se vedou podle jiných procesních pravidel, tedy nikoliv před rozhodčím soudem ICSID, ale například podle pravidel UNCITRAL.

V případě investorů, kteří pocházejí z ČR a žalují cizí státy před ICSID, aktuálně probíhají dvě

investiční arbitráže, a to žaloby společností ČEZ a ENERGO-PRO proti Bulharsku z důvodu změn v regulaci tamního trhu s elektřinou.

Mgr. Lukáš Hoder, LL.M.

advokát

Filip Hainz

Paralegal

[CHSH Kališ & Partners advokátní kancelář](#)

Týn 639/1,
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 111 711

e-mail: office@chsh.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)